BENCONT WEEKLY REPORT

ROČNÍK 2018| ČÍSLO 7

Aké je bohatstvo vo svete

Hovorí sa, že každým rokom sa prehlbuje priepasť medzi bohatými a chudobnými a čoraz menšie percento najbohatších ľudí na svete vlastní čoraz väčší podiel majetku na celkovom majetku vo svete. V tejto analýze sa pozrieme na prehľad rozdelenia bohatstva v jednotlivých častiach sveta a či sa priepasť medzi jednotlivými regiónmi na svete z hľadiska veľkosti bohatstva zväčšuje.

V tomto čísle:

Medziročný rast HDP eurozóny sa približuje k 3%-ám

Priemyselná produkcia v eurozóne a EÚ si zachovávajú rastúci trend

Predaju elektromobilov v Číne sa nedarí tak ako sa plánovalo

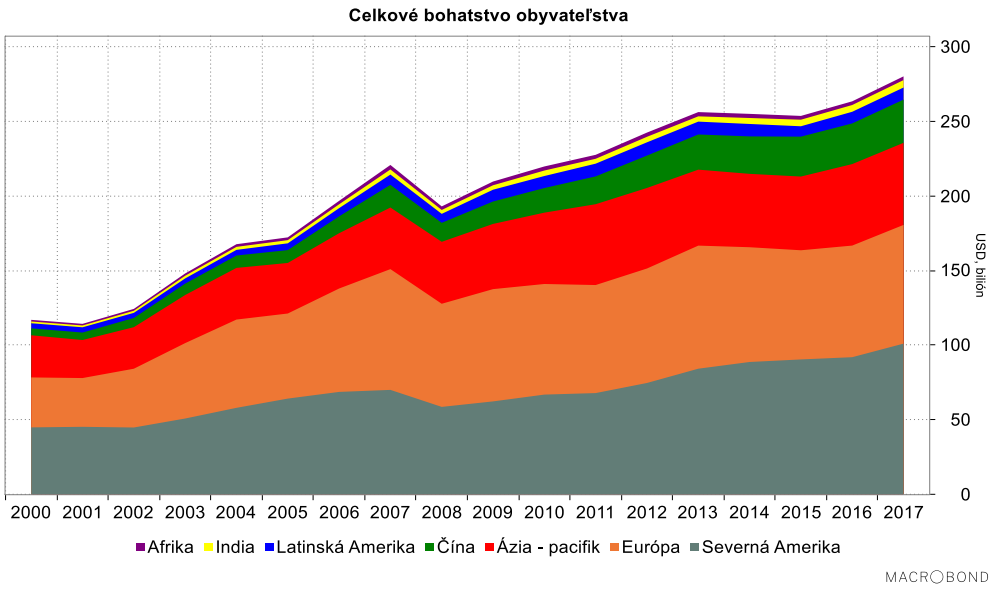
Ako v roku 2017 rástol slovenský priemysel a stavebníctvo

Inflácia na Slovensku prvý krát od roku 2013 presiahla úroveň 2%

Príplatky za prácu a 13., 14., plat – ako znie novelizácia Zákonníka práce?

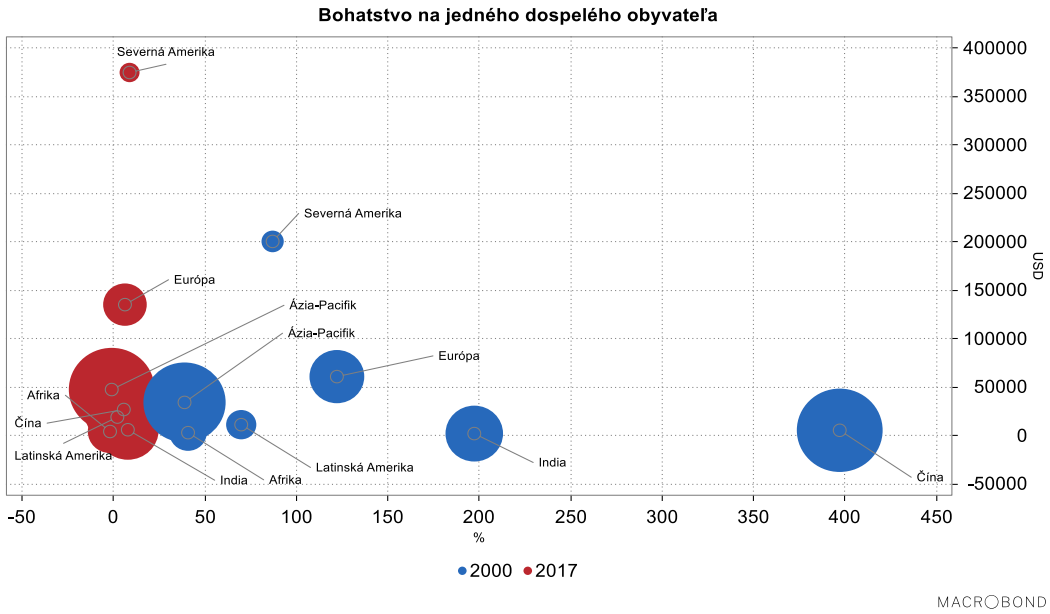
HDP Slovenska dosiahlo koncom roka 2017 medziročný rast vo výške 3,6%

Celosvetové čisté bohatstvo obyvateľstva, definované ako rozdiel medzi aktívami a pasívami obyvateľstva, rástlo v roku 2017 medziročne o 6,4 % na 280 biliónov dolárov. Objem bohatstva sa koncentroval predovšetkým v Severnej Amerike, Pacifickej oblasti Ázie a Európe. Ostatné ekonomiky k medziročnému rastu čistého majetku v roku 2017 prispeli tiež, niektoré rástli relatívne rýchlym tempom, no na celkovom objeme bohatstva prispeli menšou časťou. Napríklad rast Indie a Číny predstavoval nadpriemerne medziročné tempo, no ich časť na celkovom objeme svetového bohatstva je menšia ako pri ostatných ekonomikách. V Indii medziročne narástlo bohatstvo najrýchlejším tempom na svete, v roku 2017 medziročne o 9,9 %, no k svetovému bohatstvu ekonomika prispela jedným z najnižších prírastkov, o 451 miliárd dolárov. Pri Indii badať rýchli medziročný prírastok napriek tomu, že sa v ekonomike koncentruje najmenej bohatstva v rámci týchto spomenutých oblastí (4,9 biliónov dolárov). Bohatstvo v Indii tvorí 1,75 % celkového svetového bohatstva, zatiaľ čo indická populácia tvorí približne 17 % svetovej populácie. India je jeden z najlepších príkladov, kde vzhľadom na veľkosť populácie a majetku vidno nerovnomernosť v rozdelení majetku na svete. Aj tento fakt súvisí s rýchlym rastom indickej ekonomiky, ktorá rastie pozoruhodným tempom. Pri veľkosti HDP v stálych cenách 1,80 biliónov dolárov bola v roku 2016 siedmou najväčšou ekonomikou sveta podľa HDP a jej rast v roku 2017 (1-3. kvartál) sa pohybuje okolo 7 % medziročne, čo ju radí medzi ekonomiky s najväčším medziročným rastom HDP na svete. Najvýraznejší rast bohatstva v dlhodobom horizonte má za sebou Čína. Od začiatku milénia jej bohatstvo narástlo najvýraznejším tempom, o viac ako 600 %. Najmenej k svetovému bohatstvu prispeli ekonomiky Afriky a Ázie – Pacifiku. Oblasť Ázie prispela k bohatstvu malým prírastkom (medziročne o 0,7 %), no na celkovom bohatstve tvorí nemalú časť – takmer 20 % svetového bohatstva. Napriek veľkému objemu bohatstva, tu čistý majetok v porovnaní s ostatnými oblasťami od roku 2000 príliš nerastie. Túto oblasť tvoria rýchlo rozvíjajúce sa ekonomiky, ako napríklad Taiwan, Vietnam či Singapure. Do tejto skupiny patrí taktiež aj Japonsko, ktoré sa od roku 2008 vyznaču-

je pomalým tempom rastu HDP, ktoré sa nedostalo ani nad 1 % medziročne rastu. To isté ako pre Áziu platí pri raste aj pre najchudobnejšou časť zeme, Afriku, s tým rozdielom, že Afrika má oproti Ázii zanedbateľnú veľkosť majetku.

Ďalšou ekonomikou, ktorá spolu s Indiou prispieva k svetovému bohatstvu najvýraznejšie je Severná Amerika, ktorej bohatstvo rástlo medziročne v roku 2017, o 9,9 % (9 biliónov dolárov) na 101 biliónov dolárov. Viac než 90 % bohatstva v rámci Severnej Ameriky vlastnia obyvatelia USA, zvyšných necelých 10 % pripadá Kanade. Pri Severnej Amerike podľa nasledujúceho grafu vidieť, že je tu najvyššie aj bohatstvo na jedného dospelého obyvateľa, 374 tisíc dolárov v roku 2017, a tiež rastie najrýchlejším medziročným tempom ročne, o 8,8 %. To svedčí o nerovnosti bohatstva vo svete, ktoré sa neustále prehlbuje, vzhľadom na medziročné vyššie nárasty vyspelejších a nižšie medziročné nárasty prípadne poklesy menej vyspelých ekonomík. Od roku 2000 rástlo bohatstvo na jedného obyvateľa v Severnej Amerike o 87 %. O raste bohatstva na jedného obyvateľa nám hovorí nasledujúci graf, ktorý na horizontálnej osi udáva počet percent, o koľko sa zvýšilo bohatstvo na jednotlivca od roku 2000 a medziročne v roku 2017. Vertikálna os predstavuje veľkosť majetku na jedného dospelého obyvateľa v dolároch. Pri raste od roku 2000 ekonomiku Severnej Ameriky predbehla Európa (rast o 122 %), India (197 %) a Čína (rast o 400 %). Na popredných miestach pri raste bohatstva sú teda dva štáty, ktoré patria medzi najrýchlejšie rastúce ekonomiky na svete, čo sa premietlo aj do rastu majetku. HDP Indie síce rastie rýchlejším tempom ako HDP Číny, v svetovom bohatstve ju v dohľadnej dobe nepredbehne, pri jej malom podiele na celosvetovom bohatstve. V Afrike, najchudobnejšej časti sveta sa bohatstvo na obyvateľa medziročne v roku 2017 znížilo o 1,9 % na 4 tisíc dolárov. Rast od roku 2000 predstavoval približne 40 % majetku, ročne to činí priemerne 2,3 % rastu. V porovnaní v ostatnými ekonomikami sveta je to veľký neustále sa prehlbujúci rozdiel v rozdelení majetku, keďže medziročne nerástol ani v roku 2017. Prehlbovanie nerovnosti rozdelenia bohatstva vidno aj pri Ázijskej oblasti, kde bohatstvo jedného obyvateľa medziročne v roku 2017 klesalo o 1 % (rast od roku 2000 bol najnižší – 38 %) a v Latinskej Amerike rástlo pomalším tempom ako pri vyspelejších ekonomikách, o 2,1 % (rast od roku 2000 - 70 %).

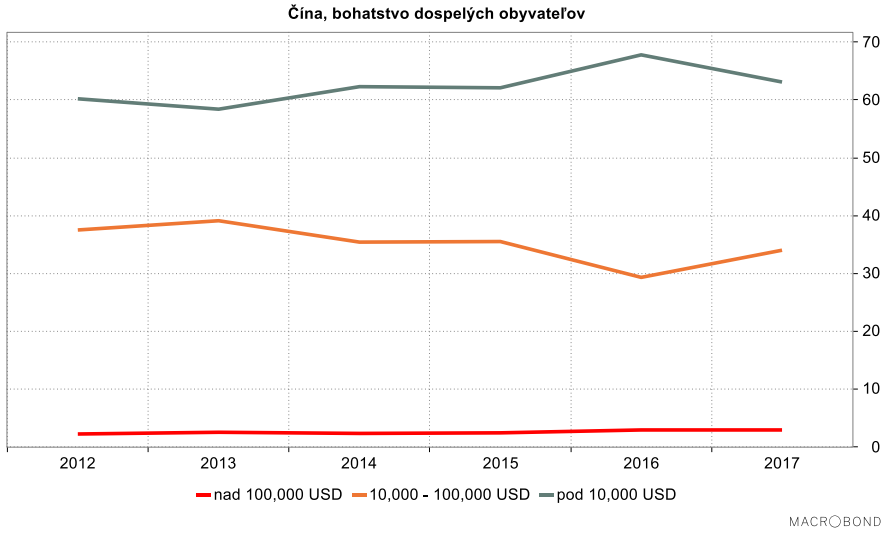

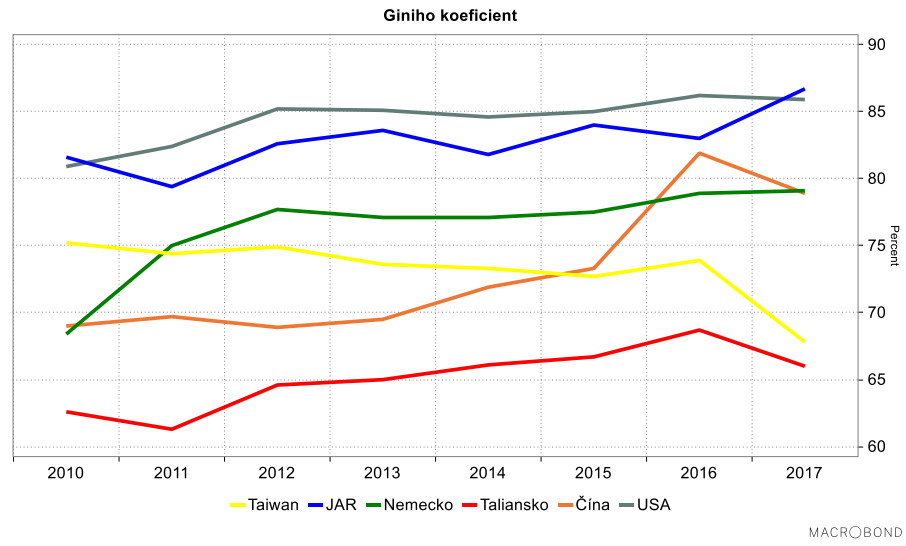
Čo sa týka rozdielov medzi chudobnými a bohatými, tie sa najviac prehlbujú v Číne, o čom hovorí Giniho koeficient. Giniho index vyjadruje rozdiel medzi skutočným rozdeleným príjmom a absolútne rovnocenne rozdelenými príjmami v spoločnosti, pri ktorom majú všetci rovnaký príjem. Čím nižšie percento, tým rovnomernejšie sú v spoločnosti rozdelené príjmy a naopak. Zo sledovaných ekonomických oblastí (Európa, Ázia, Sev. a Lat. Amerika) má najviac rovnomerne rozdelené príjmy Čína, aj keď rozdiely v majetku obyvateľstva neustále rastú. Pri konkrétnych štátoch Čínu predbehlo v rovnomernosti bohatstva Taliansko a Taiwan. V roku 2016 to bolo aj Nemecko, no Čína sa znižovaním rozdielnosti dostala v roku 2017 na jeho úroveň.

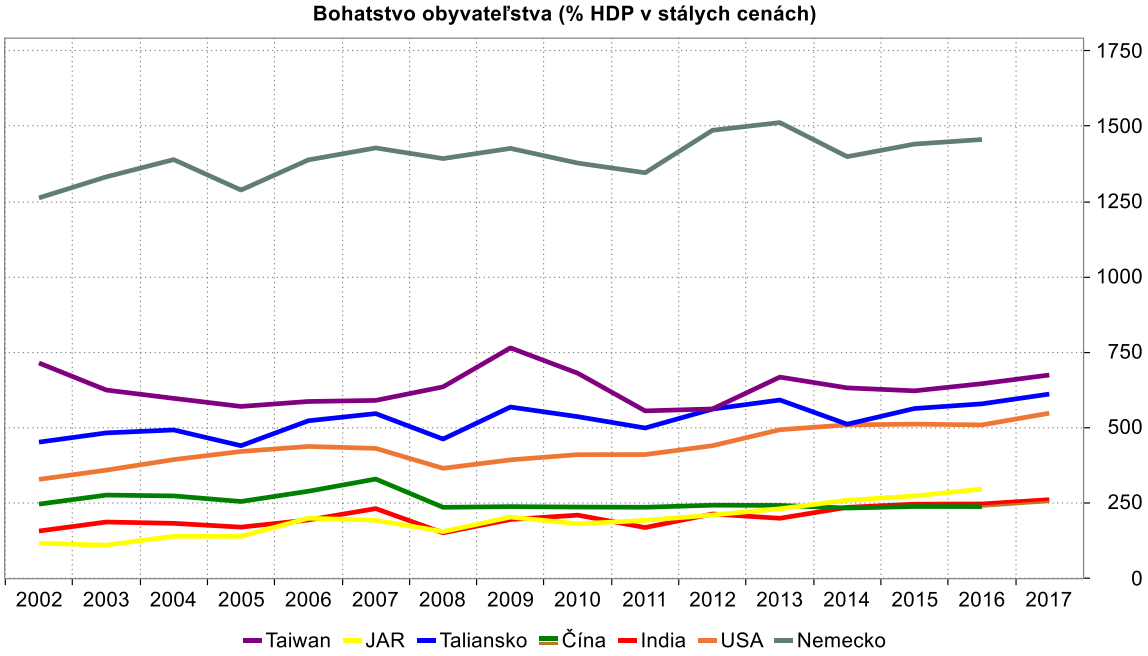
Znižovalo sa tiež percento dospelých s čistým majetkom vo výške 10 tisíc až 100 tisíc dolárov na celkovej dospelej populácii Číny v roku 2013 približne zo 40 % na 30 % v roku 2016. Táto skupina obyvateľstva prešla do skupiny s čistým majetkom pod 10 tisíc dolárov, kde sa zvýšilo percento dospelej populácie na celkovej populácii s čistým majetkom v roku 2013 z 59 % na približne 68 % v roku 2016. Na základe Giniho indexu sa nerovnosť majetku obyvateľstva zvyšovala od roku 2010 vo všetkých oblastiach, až na rok 2017, kedy sa všade okrem Afriky znížila. V Afrike dosiahol hodnotu cez 90 %, čo značí najvyšší podiel nerovnosti, ktorá od roku 2013 rastie. Úroveň rozvinutosti ekonomík je v Afrike rozdielna, no mnoho štátov Afriky má aj v súčasnosti plánované hospodárstvo, ktoré spomaľuje rast týchto ekonomík. V týchto štátoch je tiež nedostatok zahraničného kapitálu a ďalší problém, ktorý sa v týchto štátoch vyskytuje je vysoké zadlženie ekonomík. Dôvody rozdielu v príjmoch súvisia tiež so sociálnou nerovnosťou, porušovaním ľudských práv a diskrimináciou. To sa ale nedá povedať o všetkých štátoch Afriky, keďže aj tam je vysoká rozdielnosť medzi jednotlivými štátmi.

Celosvetovú nerovnosť majetku vidieť aj pri grafe, ktorý ukazuje veľkosť čistého majetku obyvateľstva. V roku 2017 sa percento ľudí s majetkom pod 10 tisíc dolárov mierne znížilo, kvôli globálnemu ekonomickému rastu a veľkým ekonomikám Číny a Indie, kde obyvateľstvo bohatne a presúva sa do skupiny s majetkom 10 – 100 tisíc dolárov. Pri menej vyspelých ekonomikách je toto percento je vyššie, zatiaľ čo pri ekonomike USA alebo v Nemecku sa drží v skupine pod 10 tisíc dolárov menej ako 30 % dospelých ľudí. Najmenšie percento (pod 10 %) je v Austrálii, Katare či Dánsku. Znižovanie bolo zaznamenané len v roku 2017, no pred tým, od roku 2013 do 2016 počet chudobnejších stúpal. Iba 0,7 % populácie vlastní viac ako 1 milión dolárov, pričom táto skupina najbohatších ľudí na svete vlastní viac ako 50 % celosvetového bohatstva.

O životnej úrovni nám z časti vypovedá aj pomer bohatstva obyvateľstva k HDP. Ten nám však nehovorí o prerozdelení bohatstva v danej ekonomike. Vo väčšine ekonomikách bol pred rokom 2008 zaznamenaný pokles čistého majetku obyvateľstva voči HDP kvôli recesii z dôvodu spomalenia prírastku majetku a klesania HDP jednotlivých ekonomík. K pomere HDP je najbohatšie obyvateľstvo v európskych štátoch, konkrétne Nemecko vykazuje vysoké percento majetku k HDP v stálych cenách – cez 1600 %. Nemci sú teda voči HDP najbohatší. Bohatstvo obyvateľov ázijské-

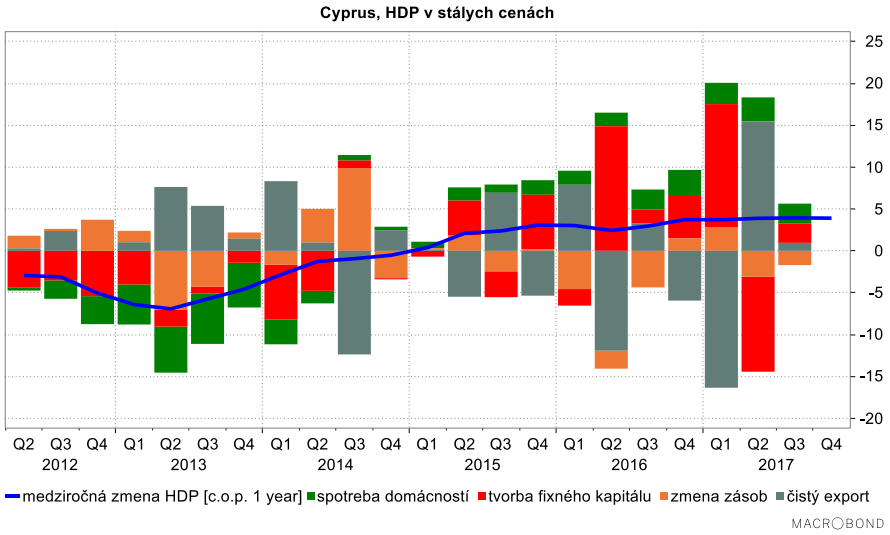
ho štátu Taiwanu tvorí cez 600 % jeho HDP. V tomto štáte je bohatstvo medzi obyvateľov rozdelené relatívne rovnomerne, kde drvivú väčšinu tvoria obyvatelia s bohatstvom nad 10 tisíc dolárov.

Počet milionárov od roku 2007 stúpol o 8,7 miliónov osôb na 36 miliónov osôb. O nerovnosti v spoločnosti hovorí aj Robin Hood Index, ktorý vykazuje počet dní, ktoré by mohla vláda určitej ekonomiky fungovať, ak by za ňu zaplatil výdavky najbohatší človek žijúci v danej ekonomike. Za rok 2018 index bral do úvahy 49 rôznych ekonomík, porovnal čistú hodnotu bohatstva najbohatších ľudí ekonomík k decembru 2017 a denné výdavky vlád každej ekonomiky. V rámci výsledkov pri tomto indexe je zaujímavé, že najbohatší ľudia najväčších a najbohatších ekonomík by udržali chod vlády len pár dní. Napríklad vládne výdavky Číny vo výške 11,2 miliárd dolárov denne by Jack Ma so svojim bohatstvom 45,5 miliárd dolárov udržal 4 dni. Pri ekonomike USA s výdavkami 19,6 miliárd dolárov denne by Jeff Bezos s bohatstvom 99 miliárd dolárov udržal 5 dní. Do 10 dní by sa zmestili ekonomiky Japonska, Kanady, Poľska, Veľkej Británie, Turecka či Talianska, ktoré sa radia medzi väčšie ekonomiky podľa veľkosti HDP. Pri ostatných väčších ekonomikách EU by sa najbohatší ľudia zmestili do 20 dní. Najdlhšie by udržal ekonomiku Cyprusu John Fredriksen, až 441 dní, s bohatstvom 10,4 miliárd eur a vládnymi výdavkami 23,6 miliónov eur denne. Pri chudobnejších ekonomikách s nižším HDP sú výdavky vlád nižšie, a teda tieto ekonomiky by dokázali ich najbohatšie osoby udržať dlhšiu dobu. Bohatšie ekonomiky s vyšším HDP a väčším počtom obyvateľov prirodzene vynakladajú viac výdavkov, no na druhej strane je pri menších ekonomikách koncentrované bohatstvo v rukách menšieho počtu ľudí. Aj tento index nám hovorí o tom, že vo väčších a vyspelejších ekonomikách sa bohatstvo koncentruje medzi obyvateľov rovnomernejšie ako pri menších a rozvojových ekonomikách.

Samozrejme, vyšší počet bohatých neznamená automaticky bohatstvo na úkor chudobných ľudí. Presúvanie sa do skupiny ľudí s nižšími príjmami a veľká nerovnosť medzi obyvateľmi nie je však pre ekonomiku prospešná. Tento problém nemá len ekonomický, ale aj sociálny rozmer v podobe zániku strednej vrstvy. Táto nerovnosť má dopad aj na kriminalitu, zdravie, vzdelanie a ďalšie aspekty života . Vo všeobecnosti možno povedať, že čím vyspelejšia je ekonomika a nižšia nezamestnanosť, tým je nižšia nerovnosť medzi obyvateľmi. Nerovnosť bohatstva obyvateľov by sa mohla zmierniť zodpovednou fiškálnou politikou jednotlivých štátov, ktoré by používali efektívne zdanenie a zamedzili by daňovým únikom. Dôležité je vytvoriť podnikateľské prostredie a prerozdelením výdavkov zvýšiť životnú úroveň obyvateľstva. V určitých ekonomikách by bolo treba vyrovnať mzdové podmienky medzi mužmi a ženami, čo je hlavne v rozvojových oblastiach dosť problematické vzhľadom na nastavenie spoločností, ktoré mužov v súčasnej dobe stále nadraďujú. V roku 2017 nastalo oproti roku 2016 zlepšenie, kedy situácii pomohla svetová ekonomika a jej rast. Ak bude ekonomický rast pokračovať, viac ľudí by mohlo prestúpiť do vyššej príjmovej skupiny a tým zlepšiť svoje majetkové postavenie. (sj)

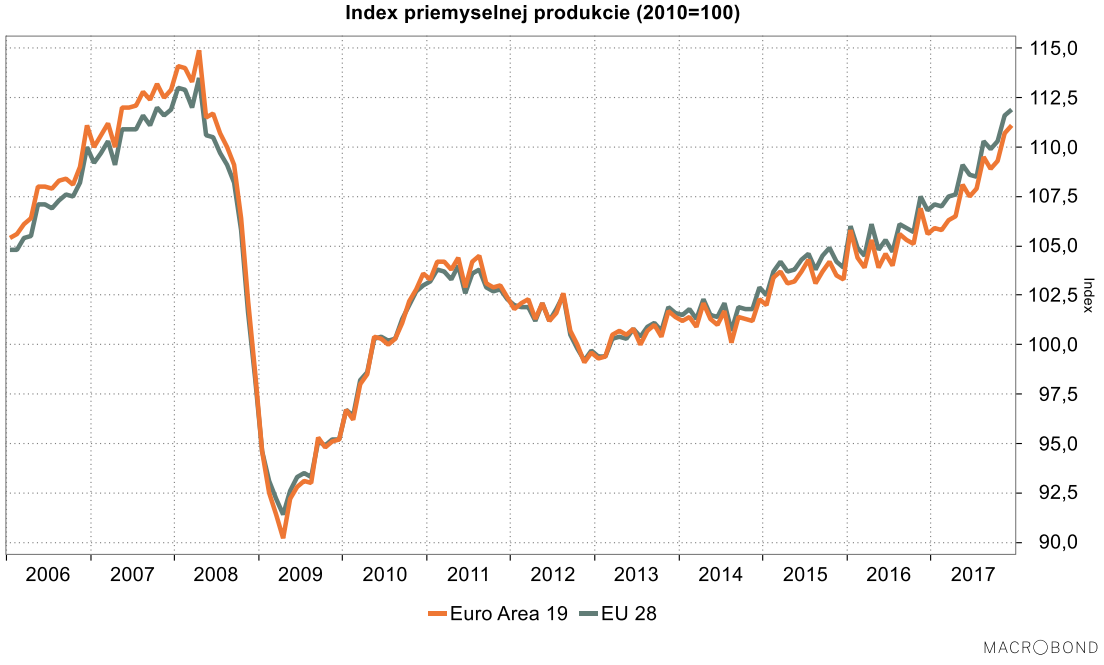
HDP Cypru rastie oproti štátom EU nadpriemerne

HDP v eurozóne rástlo medziročne v štvrtom kvartáli o 2,7 %, v EU o 2,6 %. Celkový rast HDP za celý rok 2017 predstavoval v oboch úniách 2,5 % zvýšenie. K rastu prispeli ako aj veľké ekonomiky, tak aj menšie, ktoré rástli nadpriemerným tempom. Z ekonomík EU nadpriemerne rástlo Rumunsko o 7 % a ČR o 5,1 %. Čo sa týka ekonomík eurozóny, ktoré zverejnili svoj rast za 4. kvartál 2017, najrýchlejší rast vykázalo Lotyšsko, Fínsko a tiež Cyprus, ktorého ekonomika sa začala spamätávať po bankovej kríze, ktorá ju stiahla do recesie. HDP v stálych cenách na Cypre začalo rásť od roku 2015 a zmenila sa aj jeho štruktúra rastu. Pred rokom 2015 rast ekonomiky ťahal predovšetkým čistý export, no po tomto roku začal štruktúru rastu tvoriť fixný kapitál, ktorý sa pred rokom 2015 odčerpával z ekonomiky a tiež zvýšená spotreba domácností. Ekonomika Cypru teda zrýchlila svoje tempo rastu a prekonala priemer rastu ekonomík EU. (sj)

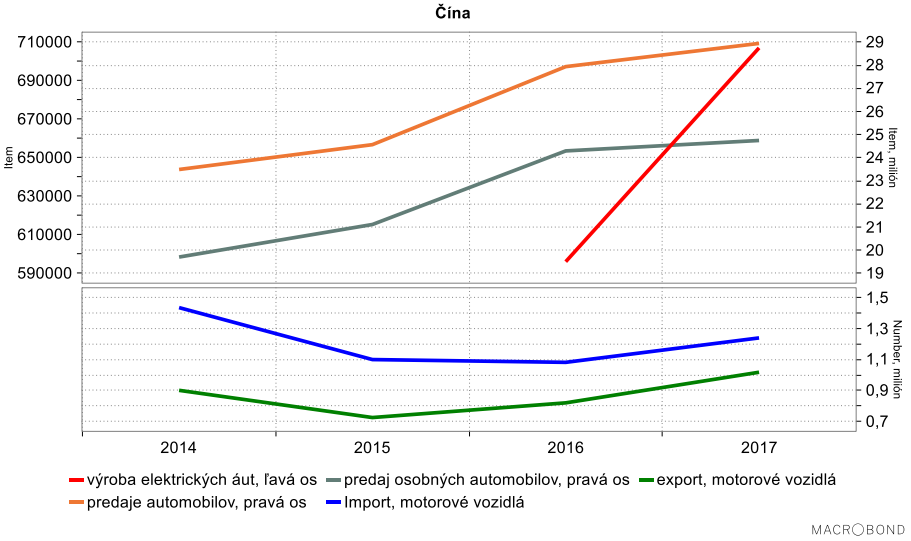
Priemyselná produkcia v EÚ naďalej rastie

Decembrová priemyselná produkcia v eurozóne dosiahla medziročne nárast o 5,2% a v Európskej únií vzrástla o 4,8%. Jedná sa o najrýchlejšie tempo rastu o vypuknutia finančnej krízy. Najviac rástla produkcia kapitálových statkov (ako napr. stroje) a statkov dlhodobej spotreby (autá, elektronika). Najväčší rast spomedzi členov EÚ dosiahlo Rumunsko, a to až 13,5% medziročne. Nasledovali Slovinsko (+12,2%) a Švédsko (+8,5%). Pozitívnou správou je aj slušný rast priemyslu vo veľkých ekonomikách. Nemecko dosiahlo rast o 6,8%, Francúzsko o 4,6%, Taliansko o 4,9% a Španielsko o 6,5%. Jedine Veľká Británia mala problémy, keď sa pri tempe 0,7% držala blízko stagnácie. Jeden z najsilnejších rastov dosiahlo pri 8%-ách aj Česká republika. Slovensko zas medziročne zaznamenalo pokles o 1%. Jednalo sa však len o momentálny jav spôsobený najmä vplyvom sviatkov. V priemere Slovenský priemysel v roku 2017 rástol rýchlejšie ako priemer eurozóny. (rb)

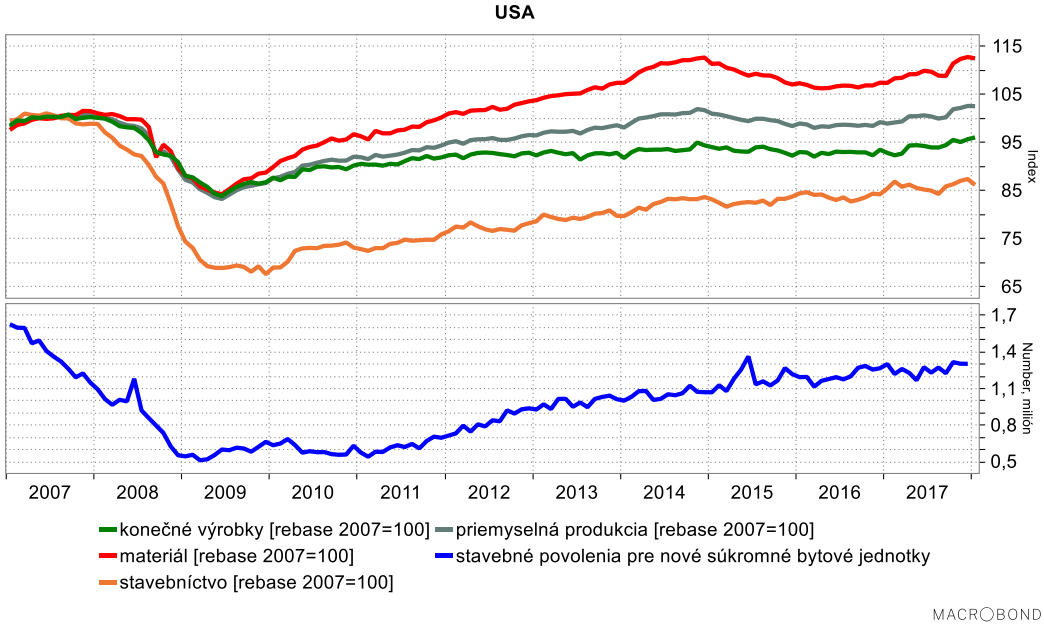
Predaje elektrických áut v Číne nedosahujú cieľ

Predaj automobilov v roku 2017 v Číne vzrástol na 28,9 miliónov kusov, teda medziročne o 4 %. Pri výrobe vozidiel je ekonomika sebestačná, nakoľko väčšinu svojich predajov vyrobí v tuzemsku, a len malá časť vytvára export a import. Čína v roku 2017 vyprodukovala cez 29 miliónov kusov vozidiel, exportovala 1 milión kusov vozidiel a importovala 1,2 miliónov kusov. Čo sa týka elektrických áut, napriek opatreniam miest o ich zvýšený predaj bol ich output na celkovej výrobe vozidiel minimálny. Výrobu automobilov podporuje aj projekt Made in China, ktorého cieľom je do roku 2020 okrem iného predaj domácich elektrických a hybridných áut minimálne v počte jeden milión kusov a postupne by tieto automobily mali tvoriť 70 % z celkových predajov automobilov v Číne. Na hranici požadovaného cieľa je výroba elektrických (v roku 2017 tvoril cez 700 tisíc kusov) a hybridných áut (300 tisíc vyrobených kusov v roku 2017). Predaje týchto áut dosahujú však len cez 60 tisíc kusov (1. – 3. kvartál 2017), a teda musia sa rapídne zvýšiť. Náhrada elektromobilov by možno spôsobila zníženie spotreby ropy no zároveň je otázne či by potreba dodatočnej elektrickej energie bola vyrábaná ekologicky (a nie z uhlia ako doposiaľ). (sj)

Stavebníctvo v USA stále na úrovni spred krízy

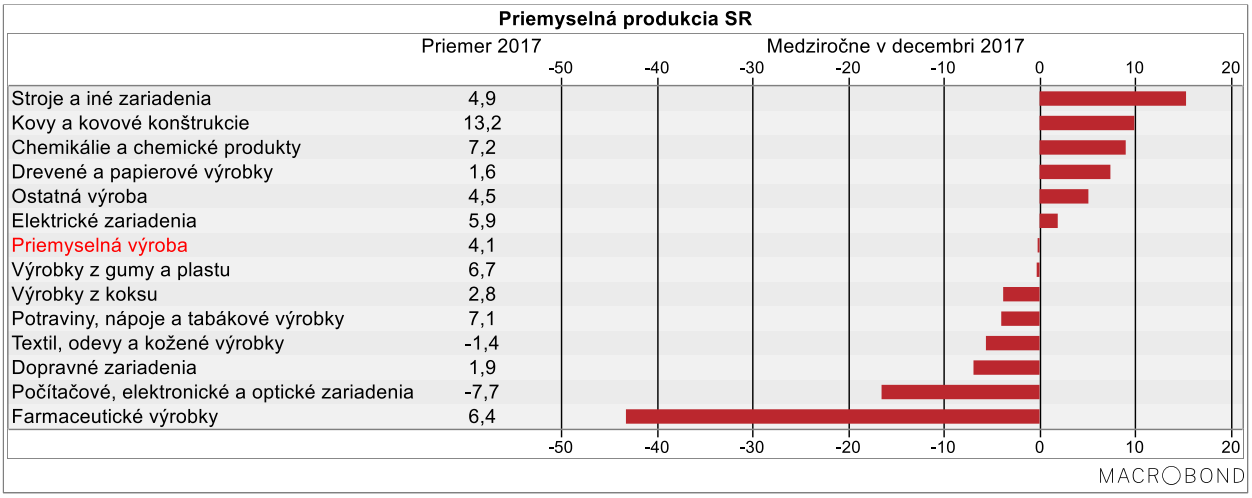
Priemyselná produkcia v USA rástla v januári 2018 medziročne o 3,7 %. Index presiahol hodnoty z predkrízového obdobia, od roku 2007 sa zvýšil o 2,5 % a minulý rok dosahoval svoje historické maximá. Zo zložiek priemysel produkcie od roku 2007 rástol materiál o vyše 12 %. Svoje úrovne z roku 2007 stále nedosiahli konečné výrobky (úroveň produkcie je nižšia o 4 %) a tiež stavebníctvo. To nedosiahlo svoje predkrízové úrovne z roku 2007 a od tohto obdobia vykazovalo nižší output o 14 %. V dohľadnej dobe sa predpokladá rast stavebníctva, a to aj na základe nových povolení pre súkromné bytové jednotky, ktoré od roku 2010 rastú a vyšplhali sa nad 1,3 miliónov a teda stavebné firmy budú mať na najbližšie obdobie zabezpečenú prácu. (sj)

Stavebná produkcia sa pomaly zotavuje spred krízy

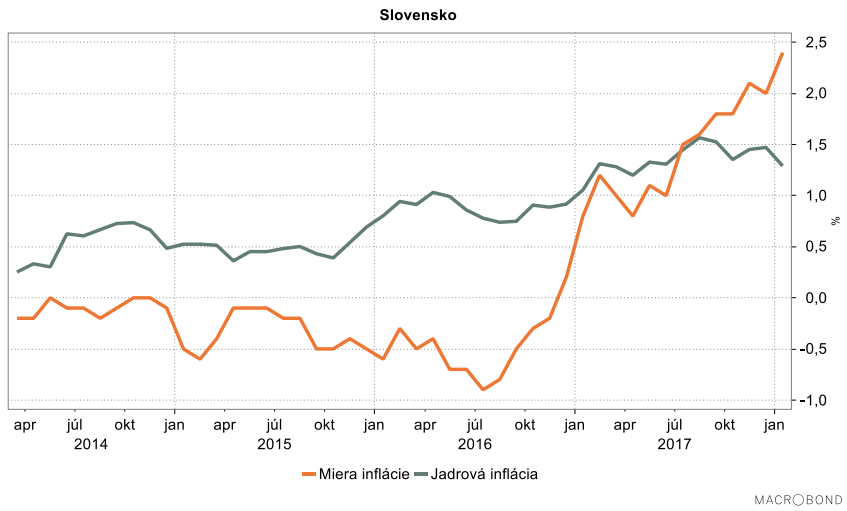
Priemyselná produkcia na Slovensku oproti priemernému mesiacu roku 2010 stúpala v roku 2017 o 43,1 %. Priemyselná produkcia medziročne v roku 2017 rástla o 4,1 %, z toho najvýraznejšie výroba kovov a kovovej konštrukcie a v chemikáliách a chemických produktoch, zatiaľ čo sa najviac znižovala vo výrobe počítačových, elektronických a optických zariadení. Čo sa týka výroby od roku 2010, tá sa najviac zvyšovala vo výrobe kovov (o 97,4 %) a výrobe dopravných prostriedkov (o 97,4 %). Z priemyselnej výroby najviac oproti roku 2010 klesala výroba farmaceutických výrobkov (o 56,3 %).

Stavebná produkcia v roku 2017 rástla o 1,9 %. Od krízy v roku 2009 bol pri stavebnej produkcii zaznamenaný medziročný nárast len v roku 2015 a 2017. Stavebná produkcia sa teda ešte stále celkom nezotavila z krízového obdobia. V roku 2017 rástla predovšetkým nová výstavba, rekonštrukcie a modernizácie, ale aj opravy a údržba. Stavebná produkcia v zahraničí naďalej nasledovala svoj klesajúci trend. (sj)

Inflácia na Slovensku po 5 rokoch prekročila 2%

Miera inflácie meraná indexom spotrebiteľských cien dosiahla na Slovensku za január 2018 2,4%. Stalo sa tak prvý krát od začiatku roka 2013, keď inflácia naposledy dosahovala takto vysoké čísla. Pri bližšom pohľade na cenový kôš je vidieť, že za cenovým rastom stoja v prvom rade potraviny. Tie medziročne zdraželi až o 6,8%. Na celkovej spotrebe na Slovensku majú 18,5%-ný podiel. Pri potravinách je však zaujímavé, že ich cena je v súčasnosti na zhruba rovnakej úrovni ako v roku 2013. Dôvodom bol prepad ich cien v roku 2016, od kedy konštantné rastú. Medziročne k rastu prispeli aj ceny v doprave, ktoré sa zvýšili o 2,8%. Dôvodom bol najmä nárast cien dopravných služieb ale aj nárast cien pohonných látok, ktoré sa odvíjajú od rastúcej ceny ropy. Ceny v doprave sa však v súčasnosti ešte stále nachádzajú výrazne pod cenami z roku 2013 (zhruba o 6% nižšie). K zvýšenej inflácií ďalej prispeli aj ceny v pohostinných službách, a to v dôsledku rastúcich cien potravín ako aj rastúcich mzdových nákladov. Zvyšné položky cenového koša rástli pomalšie ako celková inflácia. V roku 2018 sa dá v priemere očakávať inflácia tesne nad 2%, keď budú pomaly doznievať najmä vplyvy cien potravín, ktoré by sa mali zastabilizovať. (rb)

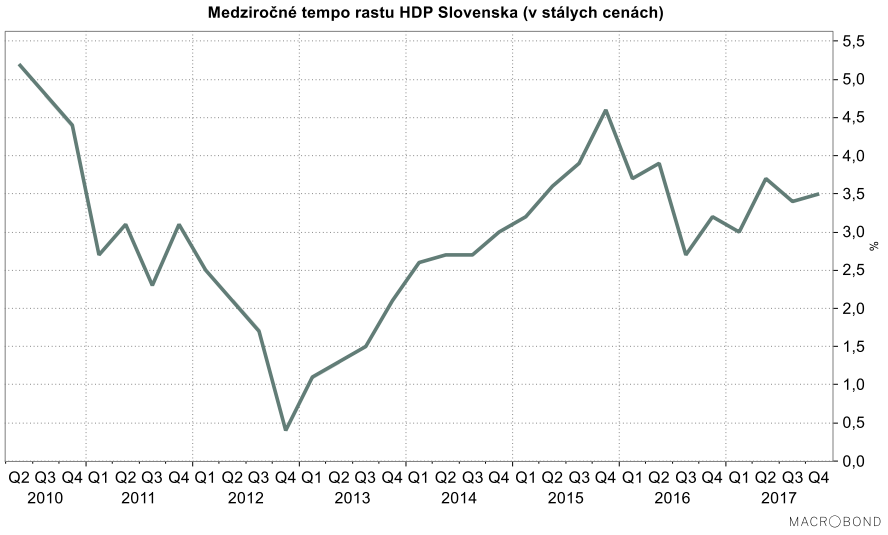

Príplatky za prácu a 13.,14. plat

Poslanci NRSR schválili novelu zákonníka práce, ktorá sa dotýka príplatkov za prácu, 13. a 14. platu a ďalších záležitostí.. Platnosť nadobudne od 1. mája roku 2018. Prvá vec, ktorej sa novela dotýka sú príplatky za prácu. Za nočnú prácu musia zamestnávatelia povinne zamestnancom od mája 2018 vyplácať 30% zo sumy hodinovej minimálnej mzdy (t.j. 30% z 3 eur = 0,9 eur na hodinu). Od mája 2019 to bude dokonca 40% t.j. 1,2 eur/hod. Príplatky za rizikovú nočnú prácu sa zvýšia na 35% a o rok až o 50%. V súčasnosti predstavuje príplatok za nočnú prácu 20% hodinovej minimálnej mzdy. Zvýšenie príplatkov sa má dotknúť približne 387 tisíc zamestnancov. Toto pre podniky bude znamenať podstatné zvýšenie mzdových nákladov. Platí to najmä pre podniky s pravidelnou nočnou prevádzkou. Zvýšenie príplatkov sa má dotknúť približne 387 tisíc zamestnancov. Z toho 280 tisíc zamestnancov pracuje v podnikoch s pravidelnou nočnou prevádzkou. V týchto prípadoch budú zamestnávatelia môcť získať výnimku, kde príplatok bude 25% od mája 2018 a 35 od mája 2019 – t.j. o 5% nižší. Príplatky za prácu v sobotu budú 25% a neskôr 50% minimálnej hodinovej mzdy a dotknú sa 732 tisíc zamestnancov. Príplatky za nedeľu budú 50% a neskôr 100% minimálnej hodinovej mzdy. Aj tu budú pre určitých zamestnávateľov platiť výnimky (5% dole pri práci v sobotu a 10% pri práci v nedeľu). V závislosti od podniku bude takýto skok v mzdových nákladoch záťažou pre zamestnávateľov, čo v konečnom dôsledku môže viesť k prepúšťaniu resp. k slabšiemu tempu rastu zamestnanosti. Ďalšou novinkou zákonníka práce budú 13. a 14. platy. Zamestnávateľ dostáva možnosť vyplatiť zamestnancovi 13. plat v júni a 14. plat v decembri, ktorý bude do výšky 500 eur očistení od odvodov a daní. Na jeho vyplatenie však existuje niekoľko podmienok. Prvá je, že pre 13., júnový, plat musí zamestnanec u zamestnávateľa pracovať 24 mesiacov. Pre 14. plat to je 36 mesiacov + skutočnosť, že dostáva 13. plat. Hlavným háčikom je však skutočnosť, že pre očistenie platu do 500 eur musí zamestnávateľ vyplatiť zamestnancovi mzdu vo výške jeho priemernej ročnej mzdy. V priemere na Slovensku by to teda predstavovalo 941 eur a napr. za Bratislavský kraj až takmer 1350 eur. To, že zamestnávatelia pridajú zamestnancom takúto sumu 13. a 14. krát je nepravdepodobné. Pokiaľ by neexistovala podmienka priemernej ročnej mzdy, tak by bonusový 13. a 14. plat vo výške 500 eur bol už omnoho reálnejší. Na druhej strane zamestnávatelia, ktorí svojim zamestnancom už v súčasnosti pridávajú 13. a 14. plat budú tak robiť aj naďalej, no bude ich to stáť menej. Pre týchto zamestnancov sa však nič nezmení a štát príde o daňové a odvodové príjmy. Novelizácia sa ďalej bude týkať povinnosti zverejňovať mzdu v inzerátoch, oslobodenia mesačných príjmov dôchodcov do 200 eur od odvodov a zjednodušenie pravidiel pre prijímanie cudzincov do zamestnania. Posledné opatrenie je vzhľadom na súčasnú situáciu chýbajúcej pracovnej sily veľmi užitočné. (rb)

Slovenské HDP medziročne vzrástlo o 3,6%

Hrubý domáci produkt slovenskej ekonomiky podľa rýchleho odhadu štatistického úradu za štvrtý kvartál 2017 medziročne vzrástol o 3,6%. Jedná sa o sezónne upravené dáta a zároveň očistené o infláciu. Tempo rastu nad 3%-ami sa dá považovať za slušný nárast. Priemer eurozóny vo štvrtom kvartáli bol 2,7%. Spomedzi krajín V4 sme však rástli najpomalšie (Poľsko +4,3%, Maďarsko + 4,8%, za ČR dáta ešte známe nie sú, dá sa však predpokladať vyšší rast). Pre Slovenskú ekonomiku by však hviezdnym rokom mal byť skôr rok 2018 a 2019, keď sa očakáva priemerné medziročné tempo rastu 4,3% a 4,7%. V prípade HDP neočisteného o infláciu vzrástla slovenská ekonomika o 5,4%. K rastu HDP stabilne prispieva rastúca spotreba domácností (ako dôsledok rastúcich miezd a zamestnanosti) no v roku 2018 a 2019 výrazne prispejú aj investície a export. Zamestnanosť na Slovensku dosiahla 2 397 tisíc osôb a medziročne vzrástla o 2,2%.(rb)

AKTUÁLNY VÝVOJ NA TRHOCH

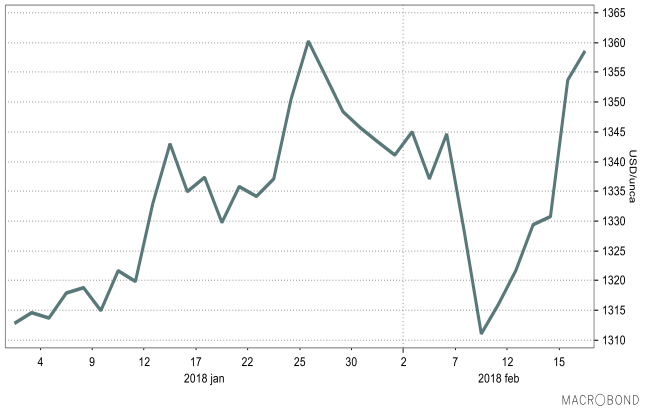
EUR/USD

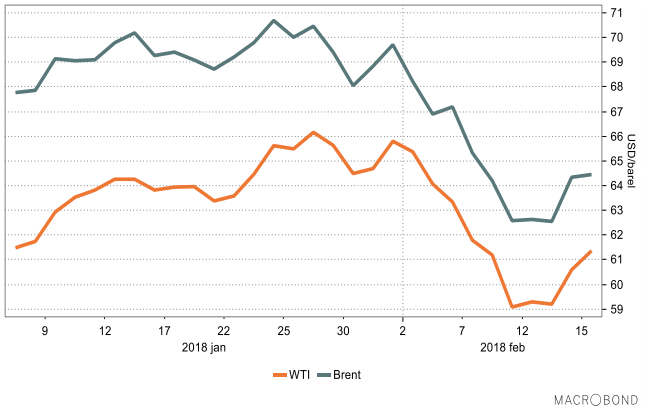
EUR/CZK

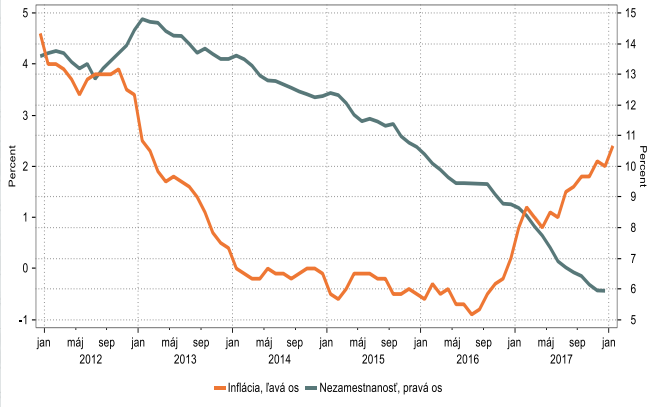
ZLATO

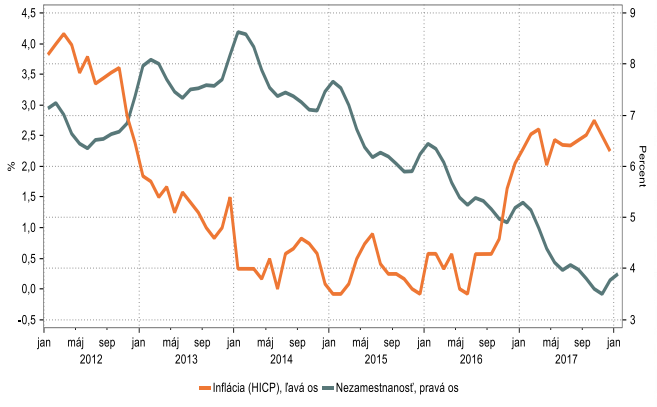
ROPA

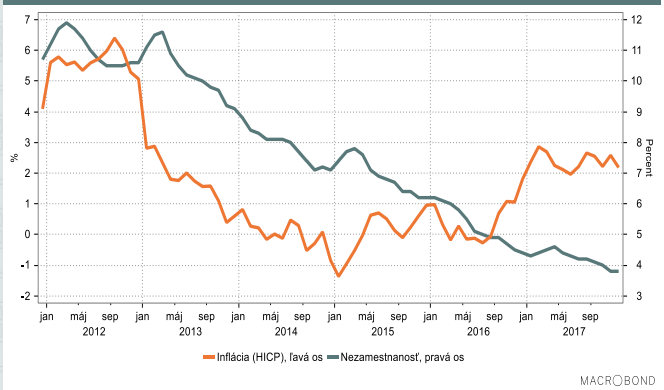
SLOVENSKO

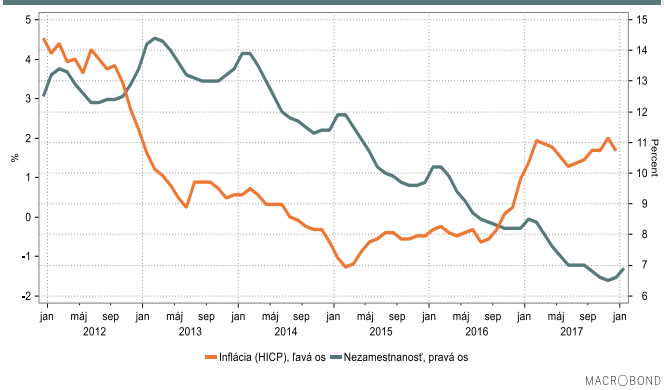
ČESKÁ REPUBLIKA

MAĎARSKO

POĽSKO

SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

→ TMR plánuje vybudovať vo Vysokých Tatrách ďalšie lyžiarske stredisko. V súčasnosti z najznámejších stredísk vlastnia Jasnú a Tatranskú Lomnicu. Do konca roka 2016 preinvestovala spoločnosť nad 230 miliónov eur, z toho do Vysokých Tatier išlo 82 miliónov eur. V roku 2017 dosiahla spoločnosť zisk cez 9 miliónov eur.

→ BMW Group plánuje vybudovať novú automobilku v Kaliningradskej oblasti Ruska. Projekt sa má začať realizovať v roku 2018 a má stáť niekoľko sto miliónov eur. V roku 2016 spoločnosť predala cez 2,3 miliónov kusov automobilov (najviac v Nemecku) a dosiahla zisky vo výške 94 miliónov eur.

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT , a môže byť reprodukovaný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Matúš Jančura
Hlavný analytik, Bencont INVESTMENTS
jancura@bencont.sk

Jozef Prozbík
Analytik, Bencont INVESTMENTS
prozbik@bencont.sk

Analytici:
Nebesník Martin
Bruchánik Rudolf
Jánošíková Slávka

Vajnorská 100/A
831 04 Bratislava
www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS BENCONT GROUP BENCONT DEVELOPMENT